

*Nagykökényes Település*  
*Környezeti Állapot Jelentés*



2022.

# Tartalomjegyzék

Tartalomjegyzék.....	2
I. Bevezetés.....	3
II. Levegőminőség, levegőtisztaság-védelem .....	3
III. Vízvédelem.....	7
III.1. Szennyvízelvezetés- és tisztítás.....	7
III.2. Település jelentősebb felszíni vizei.....	9
III.3. Vízellátás.....	12
IV. Hulladékgazdálkodás .....	13
V. Zaj- és rezgésvédelem .....	14
VI. Zöldterület-gazdálkodás, táj- és természetvédelem .....	16
VII. Rendkívüli környezetszennyezések (havaria).....	18
VIII. Időszaki lakossági tájékoztatás, környezeti nevelés.....	19
IX. Környezetvédelmi feladatok finanszírozása .....	20

## I. Bevezetés

Az emberi társadalom, a gazdaság és a természet egyetlen komplex rendszerbe foglalt egységet alkot, amelyben az egyes elemek folyamatos kölcsönhatásban vannak egymással. Az emberiség kialakulásának kezdete óta egyre tágabbá vált az a természeti tér, amelyben az ember aktív tevékenységével jelentős változásokat okozva behatolt. Az emberi tevékenység környezetet alakító hatása a technika, a gazdaság fejlődésével méreteit tekintve egyre jelentősebb lett. Az emberi eredetű, ún. antropogén hatások szabályozásra szorulnak, annak érdekében, hogy azokat a körülményeket meg lehessen őrizni, amelyek az emberiség számára az életfeltételek hosszútávon való biztosításához, a fejlődés fenntartásához szükségesek.

Hazánkban a környezetvédelem keretrendszerét „A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. számú LIII. törvény” tartalmazza.

A település környezeti állapotának elemzését, értékelését környezeti tényezőnként végeztük el az alábbi tematikus megbontásban:

- levegőminőség, levegővédelem
- vízminőség, vízvédelem
- hulladékgazdálkodás
- zaj- és rezgésvédelem
- zöldterület gazdálkodás, táj- és természetvédelem
- rendkívüli környezetszennyezések (havaria események)
- környezetvédelmi akcióprogramok, települési rendezvények.

Miután a környezeti állapot jelentésben foglalt adatok többszintű adatgyűjtés eredménye, mely részben az Országos Környezetvédelmi Információs Rendszerben (OKIR) rögzített adatok, KSH területi adatbázis, OLM hálózat adatainak lekérdezésével és értékelésével történt.

## II. Levegőminőség, levegőtisztaság-védelem

**A település levegőminősége szempontjából meghatározó jelentősége van Nagykökényes földrajzi elhelyezkedésének és a község megközelíthetőségének, infrastruktúrális (úthálózati) jellemzőinek.**

Nagykökényes a hatvani kistérségben, Heves megye legnyugatibb települése, az Észak-Magyarországi régióban helyezkedik el.



*1. számú térkép: A település elhelyezkedése*

A község szomszédságában az alábbi települések találhatók:

- északról Zagyvaszántó, Petőfibánya, Héhalom és Erdőtarcsa
- nyugatról Verseg
- keletről Lőrinci
- délről Heréd település.

A terület, mérsékleten meleg, száraz, folyóvizek által feltöltött síkság.

A település természetföldrajzi besorolása:

Északi-középhegység nagytaj

Észak-magyarországi medencék tája

Felső-Zagyva-Tarna közti dombság kistáj csoport

A csapadék évente 580-610 mm, a középhőmérséklet 9,5-10 °C, az évi napsütéses órák száma 1920 körüli.

Területe alacsony dombság, a legnagyobb tengerszint feletti magasság a 150 m-t alig haladja túl. A falu határában és a településtől keletre a Bér patak folyik.

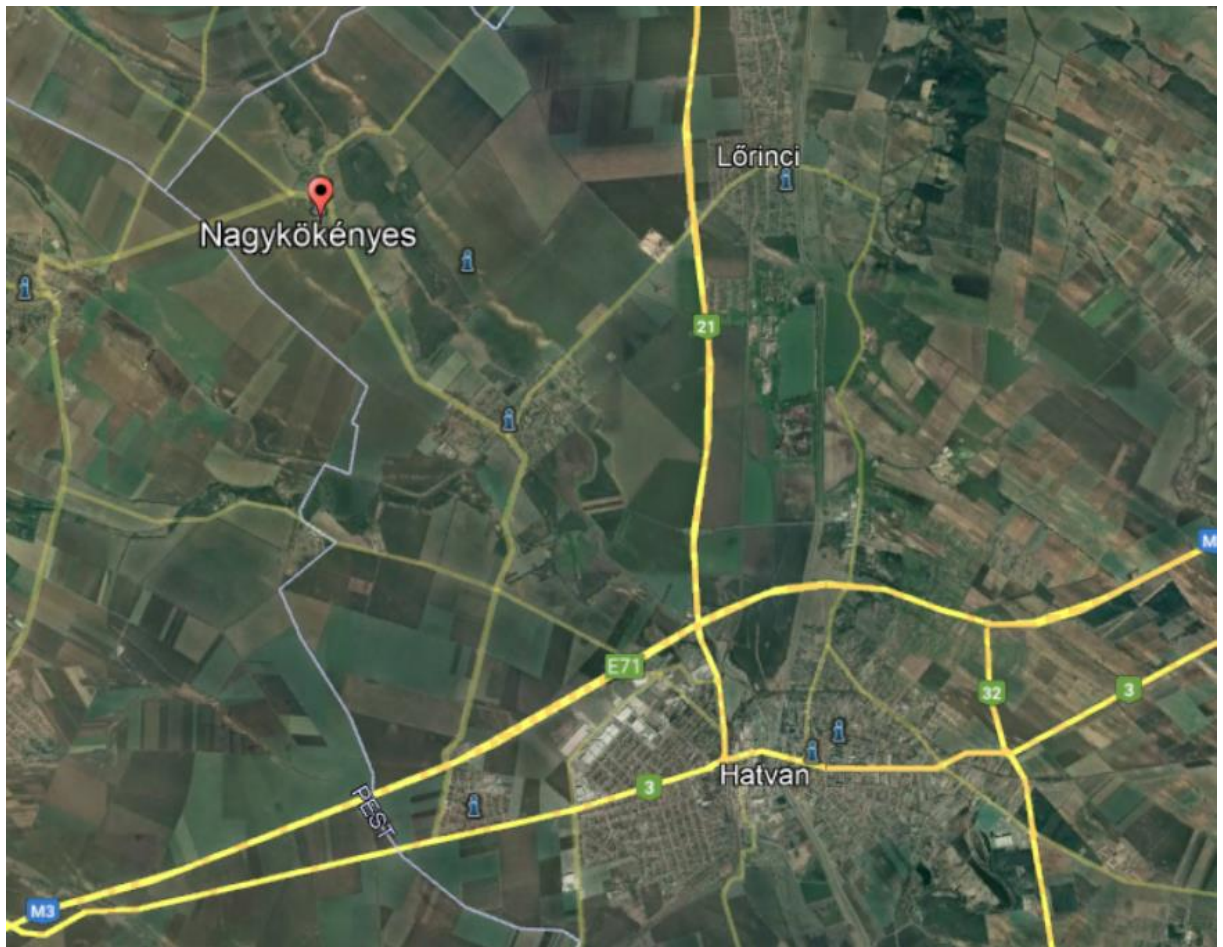
Növényzetét kultúrakáposok és löszpusztagyeppek alkotják, benne kismadák és madárfajok élnek. Erdőterülete elenyésző, talaja barna erdőtalaj.

A település földrajzi fekvése megközelíthetőség és a közlekedés szempontjából optimális. A község a 21-es főútról 6 km-es aszfaltozott útról érhető el.

A legközelebbi vasútállomás a Hatvan-Salgótarján vasútvonalon Hatvan.

A Nagykökényes Hatvan városától 9 km-es távolságban található. A településen jellemző uralkodó szélirány ÉNy-i, a Ny-i, és a DNy-i, így a településről leginkább Hatvan város irányába fúj a szél, azonban ettől függetlenül is Hatvan város levegőminőségi helyzete, állapota befolyásolja a község levegőminőségét is (különösen szélcsendesebb és hidegebb időszakokban).

Nagykökényes településen nem üzemel légszennyezettség mérő állomás, Hatvan városában azonban 2020. évben manuális mérőállomás működött.



1. számú légifotó: Nagykökényes és Hatvan város elhelyezkedése

A fentiek miatt fontosnak tartjuk Hatvan városában elhelyezett manuális levegőminőségmérő állomás adatait is figyelembe venni.

A legfrissebb mérési adatok 2020. teljes évre vonatkozóan állnak rendelkezésre.

A manuális mérőhálózat által mért légszennyező komponens kizárólag a nitrogén-dioxid volt.

A 2020. évre vonatkozó légszennyezettségi index szerinti értékelés alapján Hatvan város levegőminősége jó (2) kategóriába sorolható, mely átlagossal Nagykökényes település levegőminőségére is érvényes.

**Nitrogén-dioxid mérési eredményei az alábbi adatokkal jellemezhető:**

- éves átlagkoncentráció értéke:  $21,63 \mu\text{g}/\text{m}^3$
- 24 órás adatok alapján mért maximum:  $61,37 \mu\text{g}/\text{m}^3$

Nagykökényesen a levegő védelméről szóló 306/2012. (XII. 23.) kormányrendelet 36. § (2) bekezdése alapján, a levegőtisztaságvédelmi ügyekben első fokon eljáró hatósági jogkört 2013. január 1-től (a jegyző helyett) a Heves Megyei Kormányhivatal Hatvani Járási Hivatala gyakorolja a következő esetekben:

A járási környezetvédelmi hatóság

a) a legfeljebb 500 kWth névleges bemenő hőteljesítményű, háztartási és közintézmény tüzelőberendezés forrásával,

b) az összesen 140 kWth-nál kisebb névleges bemenő hőteljesítményű, nem az a) pont szerinti kizárólag füstgázt kibocsátó tüzelőberendezés forrásával,

c) az egy háztartásban élő személy(ek) mindennapi szükségleteinek kielégítésére, otthona fenntartására szolgáló tevékenység és az ahhoz használt berendezés forrásával,

d) a nem gazdálkodó szervezet által végzett tevékenység okozta bűzterheléssel, és

e) a nem gazdálkodó szervezet által működtetett diffúz légszennyező forrással kapcsolatos levegőtisztaság-védelmi hatósági ügyben jár el első fokon.

A polgármester, fővárosban a főpolgármester a füstköd-riadó terv végrehajtásával kapcsolatos levegőtisztaság-védelmi hatósági ügyben jár el.

A további levegőtisztaság-védelmi ügyben az elsőfokú hatósági jogkört a területi környezetvédelmi hatóság, azaz a Heves Megyei Kormányhivatal Egri Járási hivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztálya gyakorolja.

Az Országos Környezetvédelmi Információs Rendszerben (OKIR) szereplő adatok alapján a település közigazgatási területén egy, a levegő védelméről szóló 306/2012. (XII. 23.) kormányrendelet szerinti helyhez kötött légszennyező pontforrás üzemel.

A bejelentésköteles légszennyező pontforrás Tamotapusztán üzemel.

A légszennyező pontforrás terménytisztítás során keletkező por leválasztását végzi.

A szilárd anyag emisszió mértéke az elmúlt időszakban az alábbi adatokkal jellemezhető (az OKIR rendszerben rögzített információk figyelembe vételével):

Tárgyév	Kibocsátás éves mértéke (kg/év)
2014	210
2015	210
2016	210
2017	210
2018	31
2019	31
2020	31

1. számú táblázat: *Légszennyezőanyag kibocsátás Nagykökényes településen (Forrás: OKIR)*

A fenti táblázat adatai alapján 2017. képest a szilárd anyag kibocsátás mértéke csökkent, értéke stagnál.

Nagykökényes településen bejelentésköteles diffúz forrás nem üzemel.

Az elmúlt két évben a településen nem történt bűzzel vagy egyéb levegőminőséget károsan befolyásoló tevékenység végzésének bejelentésére irányuló bejelentés.

Összességében a rendelkezésre álló adatok alapján Nagykökényes település levegőminőségi helyzete jónak mondható.

## **III. Vízvédelem**

### **III.1. Szennyvízelvezetés- és tisztítás**

A község szennyvízcsatorna hálózattal rendelkezik. Kialakítására pályázati pénzforrás bevonásával 1998. évben került sor.

A megvalósításra került szennyvízcsatorna-hálózat teljes hossza: 8.696 m, melyből 4.870 m gravitációs, 3.826 m nyomott szakasz.

Nagykökényes közigazgatási területén belüli szennyvíz csatornahálózat hossza: 4,9 km.

Az összegyűjtött szennyvizeket átemelő juttatja a szennyvíztelepre, mely közigazgatásilag Heréd település külterületi ingatlanán található, mely szennyvíztisztító telep 2018. évben nagyszabású korszerűsítésen esett át a technológiai rendszerét illetően. A technológiai fejlesztés eredményeként a tisztítótelep képes kielégíteni a vonatkozó jogszabályokban foglalt kibocsátási határértékeket.

KEHOP 2.2.2 pályázati konstrukció keretén belül az „Észak-Magyarországi szennyvízelvezetési és kezelési fejlesztés 7. (ÉMO 7)” projekt keretében egy 600 millióból építettek új szennyvíztisztító telepet Heréden, amely Nagykökényesen is hosszú időre meg tudja oldani a szennyvízzel kapcsolatos problémákat.

Az új telep működése kapcsán sem hatósági, sem lakossági panasz, kifogás nem merült fel üzemeltetésének kezdete óta. Az elmúlt 5 évben hálózat bővítési igény nem fogalmazódott meg.

A szennyvíztisztító az év 365 napján üzemel. A telep vízellátása a települési vízellátó rendszerről biztosított.

A tisztítótelep kiépített kapacitása 360 m<sup>3</sup>/d.

LEÉ = 1443 LEÉ (terhelés szerint)

A tisztított szennyvíz befogadója a Nógrádi-Vanyarc-patak 1+649 szelvénye.

**Vízfelügyeleti területi besorolás: III. kategória.**

A szennyvíztisztító telepről elvezetésre kerülő megtisztított szennyvíz az alábbi minőségi paraméterekkel volt jellemezhető az elmúlt években a szolgáltató Heves Megyei Vízmű mérési adatai alapján.



Mintavétel ideje	Mintavétel helye	NH <sub>4</sub> - N [mg/l]	BOI <sub>5</sub> , [mg/l]	KOI k , [mg/l]	Lebegő a. [mg/l]	ö. P , [mg/l]	ö. N , [mg/l]	pH , [-]	SZOE , [mg/l]
2015.07.29	HERÉD, SZVT telep, elfolyó	44	35	170	84	9,5	52	7,93	2
2015.11.25	HERÉD, SZVT telep, elfolyó	27	45	110	65	9,4	36	8,05	2,7
2016.07.25	HERÉD, SZVT telep, elfolyó	61,7	47	106	70	9,7	71	7,78	8
2016.11.22	HERÉD, SZVT telep, elfolyó	56	42	190	60	10,4	63	7,41	6
2017.08.08	HERÉD, SZVT telep, elfolyó	31	46	150	49	8,3	39	7,94	8
2017.11.27	HERÉD, SZVT telep, elfolyó	29,6	48	194	58	7,6	34	7,82	5
2018.04.10	HERÉD, SZVT telep, elfolyó	35,4	48	192	52	7	39	7,42	4
2018.07.30	HERÉD, SZVT telep, elfolyó	29	40	229	56	12,8	36	7,84	4
2019.03.25	HERÉD, SZVT telep, elfolyó	31	63	147	51	9,4	36	7,31	5
2019.07.29	HERÉD, SZVT telep, elfolyó	39	46	196	<10	9,1	49	7,3	4
2020.03.23	HERÉD, SZVT telep, elfolyó	29	70	280	43	13	33	7,39	4
2020.07.27	HERÉD, SZVT telep, elfolyó	12,8	43	96	18	5,4	51	7,65	2
2021.03.22	HERÉD, SZVT telep, elfolyó	9,93	48	115	38	1,04	23,8	7,81	6
2021.07.26	HERÉD, SZVT telep, elfolyó	0,05	3	nd	33	1,02	7,09	8,03	<2

2. számú táblázat: Herédi szennyvíztisztító telep megtisztított szennyvíz adatai

A községben található lakásállományból 249 db lakás volt a közüzemi vízhálózatra rákötött 2020. évben, melyből 220 db lakás kötött rá a kiépített szennyvízelvezető rendszerre.

A háztartásokból kibocsátott kommunális szennyvíz mennyisége 2020. évben 16.150 m<sup>3</sup> volt.

Az elmúlt időszakban a kiépített térségi szennyvízgyűjtő hálózaton az 5 db meglévő szennyvízátemelő felújítására is sor került az ÉMO 7 pályázat keretében.

Nagykökényes településről közvetlenül a szennyvíztisztító telepre, tengelyen szállított szennyvíz mennyiségére vonatkozóan a KSH Területi Statisztikai rendszerében rögzített adatok alapján a szennyvíz mennyisége 0 m<sup>3</sup>.

A nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz szállításával a Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság a Heves Megyei Vízmű Zrt. közszolgáltató céget bízta meg. Nagykökényes Község Önkormányzatának képviselő testülete 8/2019. (VII.17.) önkormányzat rendeletében rendelkezett a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésére vonatkozó helyi közszolgáltatásról.

A szállítás 5 m<sup>3</sup>-es gépjárművel történik; az elhelyezett mennyiség megállapítása a szippantó járműbe gyárilag beépített szintmérő alapján történik. Az önkormányzati rendelet értelmében a közszolgáltató 48 órán belül köteles az ingatlantulajdonosok megrendelése alapján a szolgáltatást teljesíteni. A közszolgáltató köteles nyilvántartást vezetni az ivóvíz hálózatba bekapcsolt, de a szennyvízhálózatra rá nem kötött háztartásoktól elszállított szennyvíz mennyiségéről.

A közszolgáltató által szállított, nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvizet a Heves Megyei Vízmű Zrt. Hatvani szennyvíztisztító telepére kell szállítani.

A település teljes lakásállománya a KSH településstatisztikai rendszerében rögzített információk alapján 263 db, a kiépített szennyvízközmű hálózatra való rákötési arány települési szinten: 84 % (2020. éves KSH adat alapján).

Talajterhelési díj bevezetése megtörtént. 2021. évben az ebből származó önkormányzati adóbevételelőirányzat mértéke: 50 eFt.



### III.2. Település jelentősebb felszíni vizei

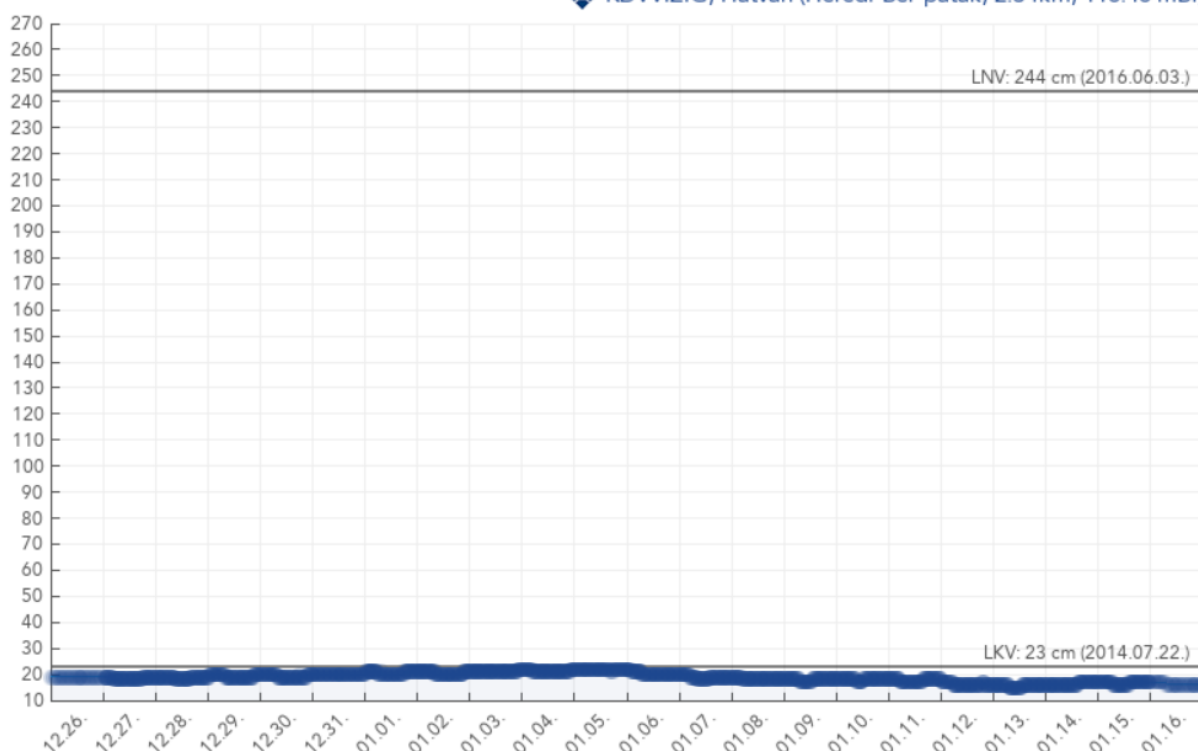
A település közigazgatási területét érinti a Bér (Vanyarc) patak, amely a Zagyva folyó vízgyűjtő területéhez tartoznak. A patak 7+715 km szelvényben lép ki a településről és 11+967 km szelvénybe éri el a község közigazgatási határát.

A Herédi-Bér patak Ordaspusztán ered hossza 29 km, vízgyűjtő területe 347 km<sup>2</sup> átlagos vízhozama 0,74 m<sup>3</sup>/ sec. Mellékágai a Vanyarc-patak, Versegi-patak, Nógrádi-patak, Bujáki-patak és az Erdőtarcasai-patak.

A patak KDVVIZIG kezelésű, rendszeresen kaszálva van.

**A Bér patak településhez legközelebb található vízmérce Hatvanban a patak 2,3 fkm-nél található. A vízmérce üzemeltetője a Közép-Duna-Völgyi Vízügyi Igazgatóság.**

 KDVVIZIG, Hatvan (Herédi-Bér-patak, 2,3 fkm, 116.46 mBf)



1. számú grafikon: Bér-patak vízmérce adatai (a Hatvani mérési pont adatlistája szerint 2021. december 26-2022. január 16. közötti időszakban)

A patak vízmércén mért legnagyobb vízállását 2016. június 3-án mérték, mely mért adat 244 cm volt. A legkisebb vízállás 2014. július 22-én volt mérhető, 23 cm. A fenti grafikon adatai alapján a jelenleg mért vízállás értékek a legkisebb mért érték alattiak vannak.

Felszíni vizek között említést érdemel Nagykökényes 016/30 hrsz.-ú ingatlanon húzódó árok. Kanyagós nyomvonala természetes keletkezésre utal. Vízgyűjtőterülete a Herédi-Bér-patak jobb parti hullámtéri területén húzódik. Jellemzően a hullámtéri kis hozamú fakadóvizeket gyűjti össze és vezeti el a Nagykökényesről Zagyvaszántó felé kivezető út közúti hídjának felvízi oldaláig, a Herédi-Bér-patakba.

**A Bér-patak nagykökényesi szakaszán vízminőségvédelmi monitoring pont nem üzemel.**

A településrészek csapadékvíz elvezetését, a természetes élővízfolyásokba vezető földmedrű illetve burkolt árokrendszer és csapadékcatorna hálózat biztosítja.

<b>A községben kiépített útárkok hossza:</b>	<b>4,0 km</b>
<b>Nyílt csapadékcatorna hossza:</b>	<b>100 m</b>
<b>Külvízcsatorna hossza:</b>	<b>200 m.</b>

A települések ár- és belvíz veszélyeztetettségi alapon történő besorolásáról” szóló 18/2003.(XII.9.) KvVM-BM együttes rendeletben Nagykökényes Község a „B” kategóriába tartozik.

Nagykökényes árvízi védművel nem rendelkezik.

Nagykökényes belvízi védművel nem rendelkezik.

Az önkormányzat kezelésében lévő csapadékvíz elvezető rendszer állapota utcánként eltérőnek mondható. A belterületi csapadékvíz elvezetés elsősorban nyílt árokhálózattal történik. Nagy része földmedrű.

Az árkok megfelelően kaszáltak, iszapolásukat az Önkormányzat rendszeresen végzi. Funkciójukat betöltik. A nyílt árokrendszer a kapubejáróknál áttereszekkel csatlakozik. A Petőfi úttal párhuzamosan D-i irányba található egy zárt vezeték, amely kővel kirakott, a házak alatt, udvarokon halad keresztül. Funkcióját betölti, gondot nagy csapadék esetén jelent, az Óvoda udvarán található tisztító nyíláson törhet fel a víz.

Külterületen az É-i dombok felől egy csatorna vezeti el a vizeket, sajnos helyrajzi száma nincs. A 10+757 km szelvényben torkollik a Herédi-Bér-patakba. Hossza 970 m.

A csapadékvíz elvezető hálózat átfogó fejlesztése jelenleg folyamatban van, pályázati források felhasználásával. TOP – 2.1.3-16 kódszámú „Települési környezetvédelmi infrastruktúra-fejlesztések” című pályázat keretében készült el a projekt előkészítő tanulmány. Nagykökényes község belterületén az utóbbi években, évtizedben tapasztalt intenzív csapadékos időjárás következtében több alkalommal is helyi vízkár veszélyeztettség következett be, ezért Nagykökényes Község Önkormányzata a község belterületének védelme érdekében a fejlesztés megvalósítását tervezi, az említett Felhívás keretei segítségével.

A projekt célja a település környezeti állapotának javítása, a helyi vízkár, dombvidéki árvíz veszélyeztetettségének csökkentése. A fejlesztés rövid, közép és hosszútávon is garantálja a rendkívüli csapadék/belvíz biztonságos elvezetését a belterületről a külterületek veszélyeztetése nélkül, így a dombokról lefolyó víz rendezett, egyenletes módon tud a befogadó felé áramolni, ezáltal csökkentve a település helyi vízkár veszélyeztetettségét. A projekttel érintett területen a belterületi csapadékvíz javarészt földmedrű árkok vezetik le a patakba. Ezek az árkok csak részben vannak meg, műtárgyaik és a medrek felújításra szorulnak. Az elmúlt évek csapadékos időjárása következtében a Község területét számos alkalommal veszélyeztette a környező ingatlanokat, termőföldeket. A közlekedési hidak, és bejáró hidak alépítményei megrongálódtak. A település több utcáját jelentősebb esőzések idején elönti a víz, megbénítva ezzel a közlekedést. Nagykökényes községet jellemzően rövidebb, nagy esésű mellékutcák és hosszú főutca jellemzi. A település csapadékvíz elvezetése az utcákkal párhuzamosan kialakított nyílt csatornákkal került kialakításra, megoldva ezzel az utcák vízelvezetését, valamint a dombvidéki településre hulló csapadékvizek összegyűjtését és elvezetését a befogadóig. Az elmúlt időszak árvizei többször

veszélyeztették a települést, jelentős károkat okozva. A projekt jelen ütemében a település és a Herédi-Bér-patak első találkozásának helyszínén (az ún. Herédi-Bér-pataki közúti híd előtti terület) kerül kiépítésre egy vízvisszatartó mű, mivel évente – hóolvadás, illetve nagy esőzések következtében - legalább 3-4 alkalommal a Héhalom, Erdőtarcsa települések szántóföldjeinek irányából érkező csapadékvíz által felduzzasztott Herédi-Bér-patak elönti ezt a területet a víz, jelentős károkat okozva az itt található mezőgazdasági területen. Így megvédésre kerül a híd utáni szakasz is, ahol a Verseg, Erdőtarcsa települések irányából érkező csapadékvíz által tovább duzzasztott patak áradása miatt kerülnek a kertek víz alá és telnek meg a pincék is vízzel.

Ezen vízvisszatartó műbe kerül bevezetésre a település ezen részének csapadékvíz-elvezető rendszerének nagy része is, mely a projekt másik beruházási eleme, így tehermentesítve a Herédi-Bér-patakot egy esetleges áradás során.

## **Pályázat keretében tervezett beavatkozások**

### ***Belterületi csapadékvíz elvezető rendszer átépítése***

A tervezett csapadékvíz elvezető rendszer gravitációs vízvezetést biztosító, előre gyártott folyóka- és mederelemekkel burkolt árokként kerül kiépítésre, a közlekedési felületek alatt (utak, kapubejárók) támfalas NA30, NA40, NA50, NA60 átereszekkel átvezetve.

A vízvezető rendszer helyszínrajzi vonalvezetését nagyban befolyásolja a meglévő árokrendszer és a burkolt utak elhelyezkedése. Törekedni kell arra, hogy a tervezett nyomvonal ne térjen el a jelenlegi nyomvonalától. A meglévő közművek védőtávolságainak betartása, közműszolgáltatók előírásai miatt ettől szükség szerint el lehet térni. Emiatt a folyókák és az árkok helyének megválasztása minden útszakaszon a helyi adottságoknak megfelelően történik. A tervezési területen kiépítendő vízvezető művek befogadóba vezetése nem minden esetben van kialakítva. Ez a projekt keretében az 1-0 jelű csatorna meghosszabbításával, valamint a 2-0 jelű vízvezető árok kiépítésével és a 016/30 hrsz.-ú ingatlanon lévő árok vízszállító képességének helyreállításával (kotrásával) megvalósul.

### ***Csapadékvíz visszatartás megvalósítása***

A belterületen összegyülekező csapadékvizek helyben tartásának, helyben hasznosításának érdekében a Nagykökényes 016/2 hrsz.-ú ingatlanon egy földmedrű vízvisszatartó mű kerül kiépítésre.

A Táncsics és Szabadság utcák egy részének vízgyűjtőterületén keletkező csapadékvizeket a 2-0 jelű belterületi vízvezető csatornahálózat összegyűjti és elvezeti a meglévő, TOP projekt keretében kotrandó 016/30 hrsz.-ú árokig. A vízvisszatartó létesítmény működéséhez az árok 0+235 szelvény térségében, a bal parton, ÉK-i irányba egy földmedrű nyílt csatorna épül, mely az árok vizeit képes bevezetni a 016/2 hrsz.-ú, egykor futballpályaként hasznosított területre. Itt a terepszint lesüllyesztésével és a környező terepszint feltöltésével vízvisszatartásra alkalmas meder kerül kiépítésre. A betározott vízmennyiség a 016/30 hrsz.-ú árkon keresztül a Herédi-Bér-patakba vezethető, annak alacsony vízállása idején. A vízvezetés megvalósítására egy zárt csatorna épül ki a vízvisszatartó mű K-i sarkától a 016/30 hrsz.-ú árok 0+025 szelvényéig.

A vízvezető rendszer karbantartását vállalkozók végzik az önkormányzattal kötött megbízási szerződésben foglaltak szerint.

A településen időszakos jelleggel előfordultak vízkárt kiváltó események, melyek az egyes időszakokban az alábbiak szerint ismertethetők:

- téli-tavaszi helyi vízkárt kiváltó jelenségek:
  - a téli időszak alatt felhalmozódott hó mennyiség gyors olvadása,
  - tartós esőzés a gyors hóolvadás idején,
  - a felszíni lefolyást gyorsító és a beszivárgást gátló talajfagy. Súlyosítja a helyzetet a különböző jelenségek egybeesése, amely 1999 nyaratól visszatérő rendszerességgel okoz vízkár veszélyt a településen.
- A nyári helyi vízkárt kiváltó jelenségek:
  - a vízgyűjtő területre hulló átlagosnál nagyobb mennyiségű csapadék,
  - a vízgyűjtő területre hulló rövid idejű, nagy intenzitású csapadék.

A településen a vízkárveszély döntően a heves nagyintenzitású esőzések okozzák.

2020. évben nem történt felszíni víz szennyezésére irányuló panaszbejelentés (sem a területileg illetékes Környezetvédelmi Hatósághoz, sem az Önkormányzathoz).

Jelentős környezeti kárral kapcsolatos esemény nem történt, hatósági intézkedésre nem volt szükség.

### **III.3. Vízellátás**

#### **Vízbázis védelem, vízellátás**

A község egészséges vezetékes ivóvízellátása a belterületen megoldott.

Az ivóvízhálózat 98 %-ban van kiépítve, a kiépített ivóvízhálózatra a lakosság 99,5 %-a csatlakozott rá.

Közüzemi rendszerre rácsatlakozott háztartások száma 2020. évben: 249 db.

A közüzemi ivóvízvezeték hossza: 6,6 km.

Az ivóvízhálózat üzemeltetéséért a Hatvani Vízmű Zrt. (3300 Eger, Hadnagy u. 2.) a felelős.

Településen felhasznált ivóvíz mennyisége 2020. évben 19.720 m<sup>3</sup>, melyből a lakosságnak szolgáltatott víz mennyisége 17.180 m<sup>3</sup> volt.

Nagykökényes település közigazgatási területén 2 db közkifolyó üzemelt.

A 36/1993. (V. 28.) OGY. határozat értelmében Nagykökényes Község a „sérülékeny környezetű - nem regionális jelentőségű vízbazison” helyezkedik el.

A kitermelt, közüzemi hálózatba jutott ivóvíz minőségét, valamint a hálózatban lévő víz összetételét az Üzemeltető rendszeresen ellenőrzi, mind bakteriológiai, mind toxikológiai szempontból.

Vízmintavételekre negyedéves rendszerességgel kerül sor; az elmúlt években végzett vízminta vizsgálatok az alábbi komponensekre terjedtek ki:

- |              |                     |
|--------------|---------------------|
| - ammónium   | - arzén             |
| - vas        | - alumínium         |
| - mangán     | - összes keménység  |
| - nitrát     | - szabad aktív klór |
| - nitrit     | - m-lúgosság        |
| - zavarosság | - kötött aktív klór |

- klorid
- pH
- KOI<sub>ps</sub>
- Fajlagos vezetőképesség
- kalcium
- szulfát
- ólom
- króm (összes)
- higany
- szelén
- antimon
- Érzékszervi vizsgálatok (szín, szag)

A vízminta eredmények az ivóvíz minőségi követelményeiről szóló 201/2001. (X. 25.) kormányrendelet előírásainak megfelelt, vízminőségi kifogás és egyéb probléma nem merült fel a szolgáltatott víz minőségével kapcsolatban 2020. -2021. évben.

**Település területének besorolása a vonatkozó rendeletek szerint:**

A település szennyeződés érzékenységi besorolás szempontjából II. prioritási kategóriájú, érzékeny felszín alatti területek közé tartozik.

## IV. Hulladékgazdálkodás

Nagyköényes község közigazgatási területén az önkormányzat a települési szilárd hulladékok begyűjtését, szállítását és ártalmatlanítását szervezett regionális közszolgáltatás útján biztosítja. A közszolgáltatás és annak igénybevétele kötelező, a településen ellátatlan területek nincsenek.

**A települési szilárd hulladékkal kapcsolatos hulladékkezelési helyi közszolgáltatásról az önkormányzat képviselő testülete 7/2019. (V. 29.) helyi önkormányzati rendeletet hozott, mely rögzíti e téma jogi kereteit.**

**A kommunális szilárd hulladék gyűjtésének, kezelésének gyakorlata a településen**

**Hulladék gyűjtése, szállítása**

Nagyköényes Önkormányzata tagja a Heves Megyei Regionális Hulladékgazdálkodási Társulásnak, a Hatvan és Környéke Települési Szilárdhulladék-gazdálkodás Fejlesztése Társulásnak, valamint a Zagyvakörnyéki Települési Szilárdhulladék-gazdálkodás Fejlesztési Társulásnak.

A települési szilárd hulladék gyűjtését és további kezelését a Szelektív Hulladékhasznosító és Környezetvédelmi Nonprofit Kft. végzi.

A hulladék begyűjtésére belterületen hetente egy alkalommal kerül sor.

A jelenlegi hulladékszállítási gyakorlat megfelel a korszerű igényeknek: Zárt rendszerű, nem környezetkárosító, és pormentes.

Az összegyűjtött hulladék elhelyezése a hatvani 054/14. hrsz-ú Hulladékkezelő központban, valamint a 054/13. hrsz-ú hulladékudvarban történik.

A településről begyűjtött települési szilárd hulladék mennyisége 2020. évben 165,8 tonna volt, melyből a lakosságtól begyűjtött települési szilárd hulladék mennyisége 154 tonna. (A fenti adatok forrásául a KSH TeIR adatbázisa szolgált).

A településen házhoz menő szelektív hulladékgyűjtési rendszer működött. Rendszerint kéthetente pénteki napokon történt meg a csomagolási hulladékfrakciók elszállítása. A zöld hulladékok gyűjtésére jelenleg kéthavi gyakorisággal történt meg a közszolgáltató által előzetesen közölt napokon. A zöld hulladékok szállításának feltétele volt, hogy max. 1 m-es darabokra vágva, kötegelve helyezze el a lakosság azt az ingatlanja előtt.

A karácsonyi időszakot követően külön időpontokban történt meg a karácsonyfa/fenyőfa elszállítása is.

A lakosságtól elkülönített gyűjtéssel elszállított települési hulladék mennyisége 2020. évben 13,7 tonna volt.

### **Illegális hulladéklerakás**

A településen illegális, ún. vadlerakók jellemzően a külterületi utak mentén alakulnak ki.

Az önkormányzat folyamatosan gondoskodik az illegális hulladéklerakások megelőzéséről, figyelmeztető, tiltó táblák kihelyezésével, lomtalanítási akciók rendszeres szervezésével és a Közútkezelővel történő folyamatos együttműködéssel.

### **Lomtalanítás**

A lomtalanítás megszervezéséről és lebonyolításáról az Önkormányzat évente egy alkalommal a Közszolgáltató bevonásával gondoskodik.

A településen nem üzemelt hulladékgazdálkodással foglalkozó gazdasági társaság.

## **V. Zaj- és rezgésvédelem**

### **Zaj- és rezgésterhelés**

A technika fejlődése magával hozta, hogy a környezetünkben egyre több rezgés- és hangforrásként szereplő gép működik, mozog. A civilizáció ezen melléktermékei, a rezgés- és zajártalmak az emberi szervezetet részben idegileg, részben mechanikailag viselik meg. Bizonyított tény, hogy a zaj károsan befolyásolja az emberek közérzetét és életminőségét. Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) 1994-ben Európa egészségi állapotával foglalkozó tanulmányában 65 dB fölötti környezeti zajt potenciális egészségkárosító hatásként értékeli.

### **Zajvédelmi határérték**

A 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet 1. 2. és 3. számú melléklete határozza meg az „Üzemi és szabadidős létesítményektől származó zajterhelési határértéket” az „Építési kivitelezési tevékenységből származó zajterhelési határértéket” illetve a „Közlekedésből származó zajterhelési határértéket” a zajtól védendő területeken.

## Zajterhelési határértékek

### Üzemi és szabadidős létesítményektől származó zaj terhelési határértékei a zajtól védendő területeken

Sor-szám	Zajtól védendő terület	Határérték ( $L_{TH}$ ) az $L_{AM}$ megítélési szintre* (dB)	
		nappal 06–22 óra	éjjel 22–06 óra
1.	Üdülőterület, különleges területek közül az egészségügyi területek	<b>45</b>	<b>35</b>
2.	Lakóterület (kisvárosias, kertvárosias, falusias, telepszerű beépítésű), különleges területek közül az oktatási létesítmények területe, a temetők, a zöldterület	<b>50</b>	<b>40</b>
3.	Lakóterület (nagyvárosias beépítésű), a vegyes terület	55	45
4.	Gazdasági terület	<b>60</b>	<b>50</b>

*Megjegyzés:*

\* Értelmezése az MSZ 18150–1 szabvány és az MSZ 15037 szabvány szerint.

### Építési kivitelezési tevékenységből származó zaj terhelési határértékei a zajtól védendő területeken

Sor-szám	Zajtól védendő terület	Határérték ( $L_{TH}$ ) az $L_{AM}$ megítélési szintre* (dB)					
		ha az építési munka időtartama					
		1 hónap vagy kevesebb		1 hónap felett 1 évig		1 évnél több	
		nappal 06–22 óra	éjjel 22–06 óra	nappal 06–22 óra	éjjel 22–06 óra	nappal 06–22 óra	éjjel 22–06 óra
1.	Üdülőterület, különleges területek közül az egészségügyi terület	60	45	<b>55</b>	40	50	35
2.	Lakóterület (kisvárosias, kertvárosias, falusias, telepszerű beépítésű), különleges területek közül az oktatási létesítmények területei, a temetők, a zöldterület	65	50	<b>60</b>	45	55	40
3.	Lakóterület (nagyvárosias beépítésű), a vegyes terület	70	55	65	50	60	45
4.	Gazdasági terület	70	55	<b>70</b>	55	65	50

*Megjegyzés:*

\* Értelmezése az MSZ 18150–1 szabvány szerint.

### A közlekedéstől származó zaj terhelési határértékei a zajtól védendő területeken

Sor-szám	Zajtól védendő terület	Határérték ( $L_{TH}$ ) az $L_{AM'kg}$ megítélési szintre* (dB)					
		kiszolgáló úttól, lakóúttól származó zajra		az országos közúthálózatba tartozó mellékutaktól, a települési önkormányzat tulajdonában lévő gyűjtőutaktól és külterületi közutaktól, a vasúti mellékvonaltól és pályaudvarától, a repülőtértől, illetve a nem nyilvános fel- és leszállóhelyektől** származó zajra		az országos közúthálózatba tartozó gyorsforgalmi utaktól és főutaktól, a települési önkormányzat tulajdonában lévő belterületi gyorsforgalmi utaktól, belterületi elsőrendű főutaktól és belterületi másodrendű főutaktól, az autóbussz-pályaudvarától, a vasúti fővonalától és pályaudvarától, a repülőtértől, illetve a nem nyilvános fel- és leszállóhelytől*** származó zajra	
		nappal 06–22 óra	éjjel 22–06 óra	nappal 06–22 óra	éjjel 22–06 óra	nappal 06–22 óra	éjjel 22–06 óra
1.	Üdülőterület, különleges területek közül az egészségügyi terület	50	40	55	45	60	50
2.	Lakóterület (kisvárosias, kertvárosias, falusias, telepszerű beépítésű), különleges területek közül az oktatási létesítmények területei, és a temetők, a	55	45	<b>60</b>	<b>50</b>	65	55



	zöldterület						
3.	Lakóterület (nagyvárosias beépítésű), a vegyes terület	60	50	65	55	65	55
4.	Gazdasági terület	65	55	65	55	65	55

### **Közlekedés okozta zajterhelés**

A község zajterhelésének alapvető, meghatározó eleme a közúti közlekedés által okozott zaj. Ez alapvetően két összetevőből áll, egyrészt a településen átmenő – tranzit, másrészt a belső forgalomból adódik.

A közúti forgalom zaja elsősorban az utak mellett élő lakosságot és a zajérzékeny létesítményeket, területeket érinti.

A közúti tömegközlekedés autóbuszokra épül.

A közlekedési zaj eloszlása nem egyenletes. A forgalom sűrűsége napszakonként és havonta is változik. A közúti forgalom zaja a reggeli (5-8 h között) és a délutáni (15-18 h között) időszakokban a legsűrűbb.

Havi eloszlást tekintve a személygépjárművek aránya a nyári időszakban magasabb, mint a többi évszak hónapjaiban. A tehergépjárművek által keltett zaj aránya az őszi betakarítási időszakban jelentősebb.

### **Vasúti közlekedés**

Település vonatkozásában ez nem releváns.

### **Szabadidős tevékenységek okozta zajterhelések**

A szabadidő tevékenységekből eredő zajterhelés körébe tartoznak a kulturális-, szórakoztató-, vendéglátó- és sporttevékenységekből eredő zajok.

A lakosságtól még nem érkezett ezen tevékenységek vonatkozásában panaszbejelentés.

### **Vállalkozásokból eredő, épületgépészeti berendezések zaja**

Jelenleg nincs a településen jelentősebb zajkibocsátó ipari üzem, ebből fakadóan zajkibocsátási határérték megtartására kötelező határozat sem került kiadásra 2020-2021. évben.

### **Mezőgazdasági zajkibocsátás**

A mezőgazdaság két ágazata közül a növénytermesztés – tevékenységének helyszínéből adódóan – panaszt nem, vagy csak elvétve okoz. A tevékenységet jellemzően lakott területtől távolabb végzik, s csak időszakosan terhelik zajjal a környezetet.

A mezőgazdasági termékek áru fuvarozásának hatása a nyári, őszi időszakban a közutak forgalmában már mérhető változást okoz. Az érintett útszakaszokon létrejövő zajterhelés nagysága a normál forgalomból származót lényegesen meghaladó (+ 3- + 6 dB) is lehet.

Az állattartásból származó jelentősebb zajhatással a településen nem kell számolni. Az állattartás szabályozása az önkormányzat hatáskörébe tartozik.

## **VI. Zöldterület-gazdálkodás, táj- és természetvédelem**

Nagykökényes település – földrajzi fekvéséből adódóan – zöldfelületi szempontból ideális helyen fekszik.

A település tágabb területe, környezete alapvetően kultúrtáj, ahol azonban elszigetelten, mozaikosan elég sok értékes élőhely-fragmentum maradt fenn. Ezek túlnyomó része ma még nem védett.

A község vízgyűjtőterületének hidrológiai tengelyét képezi a Zagyva folyó.

A hatvani kistérség településeinek viszonylatából viszonylag jól ismert a növényzetnek megfelelően kevert, sokszínű lepkefauna. Madárvilágból a Zagyva közeli fekvése mellett a vonuló madárfajok is megtalálhatók. A Mátra közelségéből adódóan értékes és ritka ragadozó madarak is megtalálhatók a településen.

A község közigazgatási területe nem érinti tájvédelmi körzet területét.

**A kistáj növényföldrajzi térbeosztás tekintetében a Kosdi-dombság kistájjal teljes mértékben megegyezik.** Legjellemzőbb potenciális erdőtársulásai a cseres tölgyesek (*Quercetum petraeae-cerris*), a cseres molyhos tölgyesek (*Quercetum pubescenti-cerris lithospermetosum*), a tatárjuharos lösztölgyesek (*Aceri tatarico-Quercetum pubescenti roboris*), valamint a keményfa ligeterdők (*Fraxino pannonicae-Quercetum roboris*). Napjainkban számos helyen kultúrakácosok (*Robinetum pseudoacaciae*) is található. Jelentékeny felületi kiterjedésben löszpusztagyeppek (*Salvio-festucetum sulcatae*) borították a felszínt, amelyek maradványai még napjainkban is fellelhetők.

A közterületek, zöldterületek **fenntartását az önkormányzat dolgozói, valamint az egyes ingatlanok előtt a helyi lakosok végzik, összhangban a helyi rendeletben foglalt előírásokkal.**

A község zöldfelületek fenntartása, állapotuk megőrzése kiemelt fontosságú a kedvező településkép és komfortérzet kialakítása érdekében.

**A zöldfelületek jótékony hatással vannak a környezeti elemek minőségére, ezen oknál fogva javasolt a zöldfelületek állományának növelése.**

**Az erdősáv, erdőállomány telepítése során előnyben kell részesíteni az őshonos fafajokat.**

A település helyi védelem alatt álló építészeti örökségei:

- Római katolikus plébánia épület a gazdasági épületeivel (Hősök tere)
- Nepomuki Szent János Szobor (Hősök tere)
- Hősi Emlékmű (Szabadság út)
- 1956 hősi emlékmű (Szabadság út)
- Népi lakóház (Szabadság út 23.)

Természeti értékek:

- Desseffy-kúria mellett található park
- Érsekkert.

**Országos jelentőségű védett tárgyak és területek esetén az I. fokú természetvédelmi hatósági jogkört a KvVM területi szervei látják el. Így Nagykökényes település területén:**

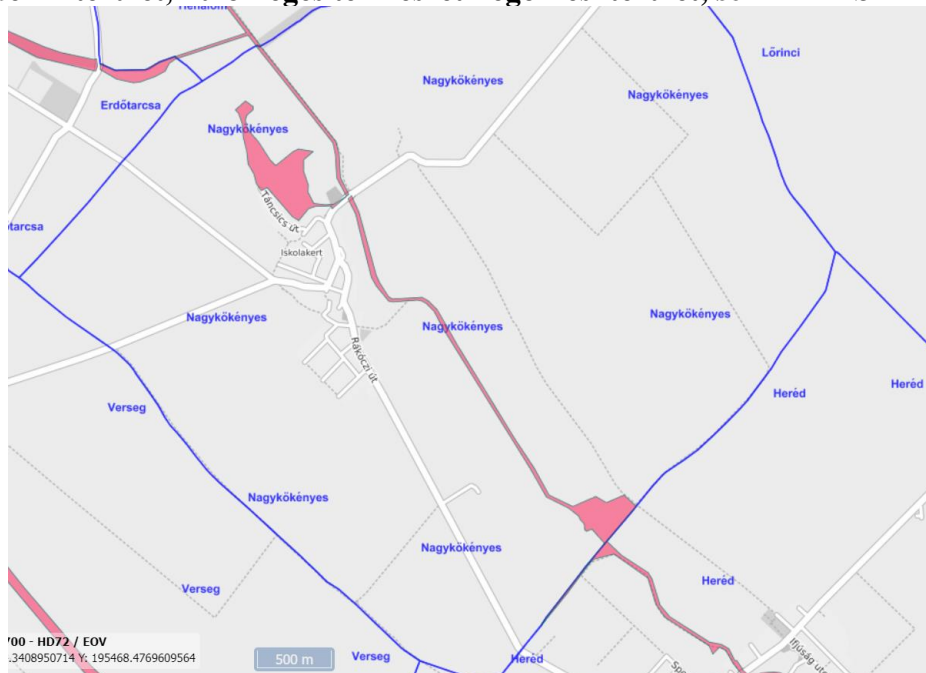
**Bükki Nemzeti Park Igazgatósága**

**Helyi jelentőségű védett tárgyak, illetve területek esetén az I. fokú természetvédelmi hatósági jogkört a megyei önkormányzati hivatal területileg illetékes szakosztálya látja el.**

**Heves Megyei Önkormányzati Hivatal**

**A településkép védelme szempontjából kiemelt terület az országos ökológiai hálózat részét képező területek, melyet a lenti térképi melléklet szemléltet rózsaszín árnyalatú területként (Forrás: web.okir.hu).**

**A település közigazgatási területén belül nincs NATURA 2000 különleges madárvédelmi terület, különleges természetmegőrzési terület, sem RAMSARI terület.**



**2. számú térkép: Nagyköeny természetvédelmi területei**

## **VII. Rendkívüli környezetszennyezések (havaria)**

A rendkívüli események bekövetkezése – egy település mindennapjaiban – jelentős feladatok elé állítja az elhárításban részt vevő és közreműködő szervezeteket. Az események jellegéből adódóan bizonyos mértékig fel lehet készülni a havaria esetekre, és elhárításukra, de azok térbeni és időbeni jelentkezése összehangolt, szakszerű és célirányos cselekvést vár el a mentesítőktől.

A rendkívüli események minden esetben a lakosságot, valamint a természetes és épített környezetet is veszélyeztetik, így a problémával való foglalkozás elengedhetetlen.

Nagyköeny közigazgatási területén nem üzemel az egész települést katasztrófával fenyegető ipari nagyüzem, mely katasztrófavédelmi engedélyezés hatálya alá tartozna, nincs sem Súlyos Katasztrófavédelmi terv, sem Belső Védelmi terv készítésére kötelezett vállalkozás. A település közútjain – jelentősebb veszélyes anyagot felhasználó ipari üzem hiányában – nem jellemző az ADR hatálya alá tartozó közúti szállítás.

2020. és 2021. évben a településen nem történt rendkívüli környezetszennyezés, havaria esemény.

## VIII. Időszaki lakossági tájékoztatás, környezeti nevelés

### Lakossági tájékoztatás

A környezetvédelemről szóló 1995. LIII. tv. meghatározza a települési önkormányzatok környezetvédelmi feladatait. Többek között rögzíti, hogy az Önkormányzat a környezet védelme érdekében:

- biztosítsa a környezet védelmét szolgáló törvények végrehajtását, ellátja a hatáskörébe utalt hatósági feladatokat,

- a település rendezési tervével összhangban az illetékességi területre önálló környezetvédelmi programot dolgoz ki, amelyet a képviselő testület hagy jóvá

- együttműködik a környezetvédelmi feladatot ellátó egyéb hatóságokkal, Önkormányzatokkal, társadalmi szervezetekkel

- elemzi és értékeli a környezet állapotát – az illetékességi területén- és arról szükség szerint, de legalább évente egyszer tájékoztatja a lakosságot.

A fentieket deklarálja a törvény együttműködésről szóló része is, mely kimondja, hogy „az állami szervek, a helyi Önkormányzatok, a természetes személyek és szervezetek, valamint más intézmények együttműködni kötelesek a környezet védelmében.” Ezt az alapelveket a program összeállításánál, végrehajtásánál, illetve a polgármesteri lakossági tájékoztatás alkalmával is figyelembe kell venni.

A fentieket összegezve a polgármesteri hivatal által tartott lakossági tájékoztatás középpontjában a különböző szervezetekkel egyeztetett, a képviselő-testület által elfogadott, folyamatosan felülvizsgált Környezetvédelmi Program kell, hogy szerepeljen a végrehajtására tett intézkedéseket, azok eredményeivel, a környezet – az előzőek eredményeként is kialakult – állapotával és az elmúlt időszakban bekövetkezett változásaival egyetemben.

A beszámolóban továbbá ki kell arra is terjedjen, hogy milyen intézkedések történtek a lakossági bejelentésekkel, milyen szankciókat alkalmazott a testület (a polgármester illetve a jegyző) a szabályokat és a rendeleteket megsértőkkel, károsítókkal szemben. Végezetül tartalmaznia kell az Önkormányzat tervezett intézkedéseit, a további feladatait, célkitűzéseit.

A hatósági jogkörű szervezetek szabályozó-ellenőrző szerepe és az infrastrukturális fejlesztések önmagukban nem elég hatékony és hatásos eszközök a megfelelő, támogató társadalmi környezet és összefogás nélkül. A fenntarthatóság feltételeinek kialakításánál különösen fontos a környezeti nevelés, mely átfogó koncepciójának kidolgozása és integrálása az óvodai, iskolai foglalkozásokba hozzájárul a felnövekvő generáció környezeti érzékenységének, környezettudatos gondolkodásának kialakulásához és megerősítéséhez is, és ezen keresztül a felnőtt lakosság érzékenységének növeléséhez is.

A természet- és környezetvédelmi szemléletformálást szolgálja, és egyben a lokális identitást erősíti a természeti értékeket ismertető kiadványok megjelentetése, kiállítások vagy a természetjárással összekapcsolt iskolai foglalkozások (erdei iskolák) szervezése is. Az együttműködés eredményeként terjedhet a térségben még alacsony szintű szelektív

hulladékgyűjtés, az illegális szemétkukák megszüntetése, a védett területek természeti értékeire vigyázó, a rekreációs célú térhasználat.

## IX. Környezetvédelmi feladatok finanszírozása

A környezetvédelemről szóló törvény külön fejezetben szabályozza a környezetvédelem gazdasági alapjait. A települési környezetvédelmi programban meghatározott feladatok ellátását az alábbi forrásokból finanszírozhatják:

- elkülönített állami pénzalapok, területfejlesztési tanácsok által biztosított pályázati lehetőségek igénybevétele
- önkormányzati költségvetés.

**Az egyes környezetvédelmi akciók keretében megjelölt feladatokhoz rendelt költségek keretjellegűek, közelítő informatív jellegűek.**

**A települési környezetvédelmi programban foglalt operatív feladatok kapcsán elkészített ütemtervben megjelölt forrásigény az egyes feladatok teljes forrásigényét jelenti, pályázati pénzforrások megszerzésével a teljes költség önerő részét kell az Önkormányzatnak rendelkezésre bocsátani.**

A környezetvédelmi program tematikus elemenként tagolva jelöli ki az érintett területre vonatkozóan kidolgozott cselekvési programokat és célokat, tekintetbe véve a bekerülési értéket, valamint a jövőben rendelkezésre álló finanszírozási lehetőségeket.

Az elmúlt időszak pályázati források felhasználásával megvalósított fejlesztései:

- Önkormányzati utak felújítása
  1. A Bem utca és a Klapka út burkolatának felújítása Nagykökényes községben
  2. József A. út felújítása 2021. évben (MFP keretében)
  3. Arany János út szakaszának felújítása 2021. évben (MFP keretében)
- Községi terek fejlesztése, közösségépítő tevékenységek támogatása (Nagykökényes, 89 hrsz.)
- Hagyományörző, értékteremtő rendezvények, képzések lebonyolítása, kiadványok készítése („Fények éjszakája” rendezvény szervezése Nagykökényesen)

**HÓSFILÁSZLÓ**  
okl. Gépész-környezetvédelmi mérnök,  
szakértő, ÁBR-biztonsági tanácsadó  
3040 Egyházasköteleg, Sport út 26/A.  
Levél cím: 3121 Somogyi Árpád, Boróka út 1.  
Hósfil László  
környezetvédelmi szakértő